

Persbericht

Onthullend onderzoek naar Nederlandse architecten tijdens Tweede Wereldoorlog

Architecten actief betrokken bij nationaalsocialisme

Onder meer Hendrik Wijdeveld, Charles Quéré en Jan Gratama zijn als Nederlandse architecten actief betrokken geweest bij het nationaalsocialisme. Dit blijkt uit het boek van David Keuning, *Bouwkunst en de Nieuwe Orde*, waarop hij 5 juli hoopt te promoveren.

Uit Keunings onderzoek blijkt dat er grote verschillen zijn in de mate waarin Nederlandse architecten bij het nationaalsozialistische regime betrokken waren. De zwaarste gevallen betreffen architecten die actief waren in bezet Oost-Europa, onder wie A. Soetens en B. Boezeman, of in de Nederlandse Kultuurkamer, zoals G.A.C. Blok. Ook waren er architecten die op grond van een lidmaatschap van de NSB in het openbaar bestuur een positie hadden aanvaard als wethouder van Openbare Werken, onder wie Jan Gratama, of die hadden gewerkt voor Duitse opdrachtgevers. Tot die laatste categorie behoorde onder anderen Charles Quéré, die verschillende onderkomens voor de NSDAP in Nederland ontwierp. Daarnaast passeren veel mildere vormen van collaboratie de revue in Keunings onderzoek.

Opvallend is dat architecten in vergelijking met aanverwante vakgebieden licht werden gestraft. Aannemers en makelaars die hadden gecollaboreerd kregen bijvoorbeeld vaak aanmerkelijk zwaardere straffen. De Ereraad voor de Architectuur maakte bovendien enkele grote fouten. Zo verscheen in augustus 1945 op basis van gebrekkig onderzoek een lijst van 61 architecten die werden veroordeeld. Deze bekendmaking moest later weer worden ingetrokken omdat de lijst allerlei gebreken bleek te vertonen.

David Keunings studie is de eerste in zijn soort. De Tweede Wereldoorlog is in veel architectuurgeschiedenissen vooralsnog min of meer overgeslagen.

OVER HET BOEK

Bouwkunst en de Nieuwe Orde - Collaboratie en berechting van Nederlandse architecten 1940-1950

door David Keuning

424 pagina's | gebonden, rijk geïllustreerd in kleur

ISBN 978 94 6004 324 6 | € 29,95

Verschijnt 5 juli

MEER INFO

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Kasper Bockweg
promotie@vantilt.nl
024 - 329 78 63

POSTADRES

Postbus 1411
6501 BK Nijmegen

BEZOEKADRES

St. Annastraat 99
6524 EK Nijmegen
T 024 360 22 94
E info@vantilt.nl
www.vantilt.nl

Uitgeverij Vantilt